

своята честност въ търговските операции. Много търговски къщи се намират въ сношение съ Виена, съ Лейпцигъ, съ Манчестеръ, съ Марсилия, съ Цариградъ, съ Одеса, съ Галацъ, съ Браила, съ Букурещъ и т. н. Дължността имъ сръща въ всъка стъпка безбройни прѣпятствия, но трудолюбието имъ всъкога имъ дава куражъ. Търговията на българите съ чуждите страни могла би да земе твърдѣ значителни размѣри, ако би имали едно правителство, въодушевено отъ желание да увеличи благодеенствието и благосъстоянието на страната имъ.

Голѣмо число българи заминават всъка година въ Мала Азия, за да продават единъ видъ вълнено сукно, *шаекъ*, тъкано и приготвяно отъ женитѣ имъ. Голѣма частъ пъкъ отъ окръжията Казанлъшко и Татаръ-Пазарджийско е покрита съ пространни розови долини и тамъ се приготвя розовото масло, което български търговци разнасятъ на западъ.

Относително до учението, българите, въпрѣки всички прѣпятствия що сѫ срѣщали, полагатъ, най-вече отъ 30 годинъ насамъ, свърхчовѣчни усилия, за да се учатъ. За тая цѣль тѣ нищо не пощадиха. Въ по-многото български окръжия не се срѣща почти село, което да нѣма своето малко училище, често дори и своето читалище. Окръжията, които пострадаха най-много въ послѣдно врѣме, бѣха отъ това число. Съ постоянство, съ самоотвержение и съ икономии добиха се редовни приходи за поддръжане първоначалнитѣ училища. Въ Тулча, въ Русчукъ, въ Свищовъ, въ Търново, въ Габрово, въ София, въ Пловдивъ има училища и за срѣдното образование, които не сѫ, далечъ отъ това, въ пълно съвършенство, но които прѣдъ видъ на сегашното положение на страната сѫ дали вече практически резултати, защото отъ тѣхъ сѫ излѣзли по-многото учители за селските училища. Въ Габрово и Пловдивъ се посветяватъ нѣколко часове прѣзъ седмицата за прѣподаването и на физико-математическите науки. Професорите на габровската гимназия бѣха изложени прѣзъ послѣдния мѣсецъ юлия на разни теглила и вързани бѣха отведени въ Търново, защото бashiбозуцитѣ и турските войници бѣха зели находещите се въ тая гимназия физически инструменти за прѣизподни машини, прѣдназначени да послужатъ на християните въ прѣдстоящата имъ война противъ турците! Трѣба при всичко това да се прости на бashiбозуцитѣ и на турските войници тази имъ дива наивность, защото нѣ-